

prima instanță: I.Maxim
(Judecătoria Centru, mun.Chișinău)
instanța de apel: N.Budăi, E.Fistican, V.Negru
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 3ra-169/17

Î N C H E I E R E

01 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Inspectoratul
General al Poliției,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Toma Ion
împotriva Inspectoratului General al Poliției privind încasarea prejudiciului
material cauzat prin neachitarea în termen a indemnizației de concediere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016, prin care
a fost respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției, fiind menținută
hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 23 februarie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 27 octombrie 2015 avocatul Andrei Leșanu, în interesele lui Ion
Toma a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al
Poliției privind încasarea prejudiciului material cauzat prin neachitarea în termen a
indemnizației de concediere.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 05 octombrie 2015 Ion Toma a depus o
cerere prealabilă prin intermediul reprezentantului său în adresa Inspectoratului
General al Poliției, prin care a solicitat că în temeiul art. 166-167 CPC, art. 330
Codul Muncii, art. 20 Cod Fiscal, art. 65 din Legea nr. 320 din 27 decembrie
2012, cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, să fie dispusă
încasarea în beneficiul său din contul IGP al MAI a următoarelor sume: 13 921,99
lei reținută ilegal cu titlu de impozit pe venit și suma de 33 410,20 lei cu titlul de
prejudiciu suportat în legătură cu reținerea din vina angajatorului a plăților în caz
de eliberare.

Concomitent în cererea sa reclamantul a menționat că în cazul nesatisfăcerii
cererii sale se va adresa în instanța de judecată pentru încasarea forțată a datoriei.

Indică că, prin scrisoarea nr. 34/5-T-171/15, din 12 octombrie 2015
reclamantul a primit răspuns a cererii prealabile că, recuperarea sumei reținută ca
impozit pe venit nu poate fi admisă din lipsa temeiului legal în acest sens.

În fapt, reclamantul indică că, a fost angajat în bază de contract în cadrul MAI
al RM.

La 20 iunie 2014 de către Șeful IGP al MAI, Ion Bodrug a fost semnat
Ordinul nr. 364 ef cu privire la întreruperea raporturilor de serviciu, rezilierea
contractului individual de muncă.

Indică că, conform pct. 4.1 al Ordinului menționat au fost dispuse următoarele: se încetează serviciul în poliție, precum și contractul individual de muncă, în corespundere cu Legea cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012. Conform art. 47 (1) lit. e) (la împlinirea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie): 1266 al Căpitanului de poliție Toma Ion Haralampii (R-016226), inspector principal procedură contravențională al Serviciului de evidență al Secției supraveghere transport și circulație rutieră a Direcției de Poliție a Municipiului Chișinău al IGP al MAI, cu dreptul de a primi pensie pe linia MAI, cu achitarea compensației bănești pentru concediile neutilizate și a indemnizației unice de concediere în conformitate cu art.65 alin.(2) a Legii nr. 320 din 27.12.2012, de la 30.06.2014 (720502).

Astfel, la data de 23 iunie 2015, petiționarului i-a fost eliberat un certificat nr. 7158 potrivit căruia indemnizația unică de concediere a fost calculată în sumă de 95457,72 lei, din care 81535,73 lei a fost transferată la card, fiind reținut impozitul pe venit în mărime de 13921,99 lei.

Nu este de acord reclamantul cu faptul că din indemnizația unică de concediere în sumă de 95457,72 lei, stabilită la data încetării contractului de muncă, i-a fost reținut impozitul pe venit în mărime de 13921,99 lei.

Consideră că, acest fapt vine în contradicție cu prevederile art. 20 lit. g) din Codul Fiscal (Sursele de venit neimpozabile), care erau în vigoare la data semnării Ordinului nr. 514 ef cu privire la întreruperea raporturilor de serviciu, rezilierea contractului individual de muncă din 22.08.2014.

Susține că, potrivit art. 20 lit. g) din Codul Fiscal (lit. g) abrogată prin Legea nr. 71 din 12.04.2015, în vigoare 01.05.2015, în venitul brut nu se includ indemnizațiile de concediere stabilite conform legislației.

Prin urmare rezultă că, la 20 iunie 2014 data emiterii Ordinului cu privire la întreruperea raporturilor de muncă, prevederile art. 20 lit. g) din Codul Fiscal erau în vigoare și, prin urmare, reținerea impozitului de venit din indemnizația unică de concediere este o acțiune ilegală, contrară normelor legale în vigoare,

Astfel, consideră că este justificată cererea de a solicita restituirea de la IGP în beneficiul reclamantului a sumei de 13921,99 lei, reținută ilegal cu titlu de impozit pe venit.

În susținerea poziției referitor la plata prejudiciului, indică prevederile art. 330 alin. (2) Codul Muncii potrivit căruia, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plăților în caz de eliberare (art. 143) sau a altor plăți convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

Astfel, raporturile de serviciu dintre IGP al MAI și Ion Toma au fost întrerupte la data de 20.06.2014, odată cu semnarea Ordinului nr. 364 ef cu privire la întreruperea raporturilor de serviciu, rezilierea contractului individual de muncă, în timp ce plata indemnizației unice de concediere în sumă de 95457,72 lei a fost achitată aparent abia la începutul lunii iunie 2015. Mai exact, această sumă a fost achitată aparent cu o întârziere de aproximativ peste 11,5 luni sau 350 zile.

Solicită reclamantul suplimentar încasarea prejudiciului de 0,1% din suma de 95457,72 lei, suportat în legătură cu reținerea din vina angajatorului a plăților în caz de eliberare în jur de 350 zile, echivalent cu suma de 33410,20 lei.

Reclamantul a solicitat să fie dispusă încasarea în beneficiul său din contul IGP al MAI a sumei de 13921,99 lei reținută ilegal cu titlu de impozit pe venit,

suma de 33410,20 lei cu titlu de prejudiciu suportat în legătură cu reținerea din vina angajatorului a plăților în caz de eliberare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 23 februarie 2016, acțiune reclamantului a fost admisă parțial.

S-a încasat din contul Inspectoratului General al Poliției al MAI în beneficiul lui Toma Ion prejudiciul cauzat prin reținerea impozitului pe venit din indemnizația de concediere în mărime de 13921,99 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 3500 lei.

Pretenția lui Ion Toma privind încasarea cu titlu de prejudiciu suportat în legătură cu reținerea din vina angajatorului a plăților în caz de eliberare în mărime de 33410, 20 lei s-a respins ca neîntemeiată.

La data de 24 februarie 2016, reprezentantul IGP al MAI, Constanța Oprea a depus cerere de apel, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016 s-a respins apelul declarat de către Inspectoratul General al Poliției, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 23 februarie 2016.

La adoptarea soluției instanței de apel s-a invocat că, în conformitate cu art. 47 lit. c) a Legii nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutului polițistului încetarea serviciului în Poliție, precum și a contractului individual de muncă al polițistului, poate avea loc la împlinirea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie.

Conform art. 65 alin. 2, lit. d) a Legii sus menționate, în cazul eliberării din serviciu în legătură cu pensionarea sau din cauza reducerii personalului ori a lichidării subdiviziunii, polițistului i se acordă o indemnizație unică în corespundere cu vechimea calendaristică în serviciu în Poliție de la 20 la 25 de ani în mărime de 14 salarii lunare.

Din considerentul că, prevederile prezentate mai sus nu stabilesc termenul concret de achitare a indemnizației în legătură cu încetarea serviciului în poliție, prin prisma primei norme invocate, instanța de apel a conchis că, urmează a fi aplicate prevederile Codului Muncii.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 143 alin. 1 lit. a) Codul Muncii, dacă nu se contestă cuantumul tuturor sumelor ce se cuvin salariatului de la unitate, efectuarea achitărilor se face în caz de încetare a contractului individual de muncă cu un salariat care continuă să lucreze pînă în ziua eliberării din serviciu - în ziua eliberării.

Instanța de apel a reținut că, ordinul de eliberare din funcție a lui Toma Ion a fost emis la 20 iunie 2014, indemnizația unică prevăzută de art.65 alin.(2) lit.d) din Legea nr.320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, a fost transferată acestuia (la card) abia în luna iunie 2015 în mărime de 81535,73 lei. Concomitent, reclamantului i-a fost reținută sub formă de impozit suma de 13921,99 lei.

Deci, prevederile art.20 lit. g) Cod Fiscal statuează că, pînă la intrarea în vigoare a Legii nr.71 din 12 aprilie 2015, în venitul brut nu se includ indemnizațiile de concediere stabilite conform legislației. Potrivit acestei norme, pînă la 01 mai 2015 indemnizațiile de concediere, la care se referă și indemnizația

unică achitată în legătură cu pensionarea, nu se supuneau impozitării. De altfel, însăși articolul prenotat este intitulat „Sursele de venit neimpozabile”.

Instanța de apel a reiterat faptul că indemnizația unică în legătură cu pensionarea lui Ion Toma, potrivit art. 143 alin (1) lit. a) Codul Muncii, trebuia să-i fie achitată acestuia în ziua eliberării sale din funcție, adică la 20 iunie 2014, și că la această dată guvernau prevederile Codului Fiscal care stipulau neimpozitarea indemnizațiilor de concediere, indemnizația respectivă nu urma a fi impozitată, chiar dacă aceasta a fost achitată cu întârziere, abia în iunie 2015, deoarece în corespundere cu art.6 alin.(1) Cod Civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, prima instanță întemeiat a dispus încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției al MAI în beneficiul lui Toma Ion prejudiciul cauzat prin reținerea impozitului pe venit din indemnizația de concediere în mărime de 13921, 99 lei, deoarece cu certitudine s-a stabilit că, la momentul eliberării de funcție a reclamantului, indemnizația unică în legătură cu pensionarea constituia un venit neimpozabil.

La 29 decembrie 2016, Inspectoratul General al Poliției a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului se invocă că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Se indică în recurs că, în vederea demonstrării faptului nevinovăției Inspectoratului General al Poliției, se invocă că IGP al MAI are calitatea de executor de buget, în timp ce ordonator principal de credite în raport cu Ministerul Finanțelor este Ministerul Afacerilor Interne, motiv pentru care instanța de fond urma să respingă acțiunea intimatului, dat fiind faptul că evenimentul s-a produs cu întârziere nu din vina angajatorului IGP al MAI.

La emiterea hotărârii sus-citate, instanța de fond și cea de apel nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei sub aspectul demonstrării vinovăției angajatorului - IGP dat fiind faptul că, în conformitate cu rigorile art.9 lit.i) al Legii nr.320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, ministrul afacerilor interne determină direcțiile strategice de activitate a Poliției în realizarea Programului de activitate al Guvernului, elaborează și promovează politica statului în activitatea Poliției. La fel, ministrul afacerilor interne are competența în domeniul activității Poliției, de a propune autorităților abilitate spre examinare, în mod stabilit, proiectul bugetului anual al Poliției.

De asemenea, indică recurentul că instanța de fond și cea de apel nu a ținut cont de rigorile pct.3 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează obligația uneia dintre părțile contractului individual de muncă de a repara prejudiciul cauzat celeilalte părți” nr.11 din 03.10.2005, potrivit cărora dacă prejudiciul a fost cauzat în momentul în care raporturile juridice de muncă au

încetat în modul stabilit de lege, dispozițiile privind răspunderea materială, potrivit Codului muncii, devin inaplicabile.

Mai mult ca atât, pentru tragerea la răspundere a angajatorului este necesară constatarea existenței cumulative a următoarelor elemente:

- să existe fapta ilicită a angajatorului, atunci când acesta este persoană fizică autorizată în modul prevăzut de lege, iar dacă angajatorul este persoană juridică, fapta ilicită poate să fie săvârșită de către organele de conducere sau de oricare dintre salariați în calitate de persoane prepușe;
- salariatul să fi suferit un prejudiciu material și/sau moral în legătură cu prestarea muncii;
- să existe o legătură de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciul cauzat;
- să existe culpa angajatorului. Aceasta este în mod relativ prezumată, angajatorul avînd posibilitatea să demonstreze existența unei împrejurări cu caracter de forță majoră, care nu i se impută, conform normelor legale.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurente se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atât în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea

de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru